

TÁRSAS KAPCSOLATOK

4.OSZTÁLY

ÁLTALÁNOS ISKOLA 1. ÓRA

Készítette az EFOP 1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

„Egészségügyi ellátórendszer szakmai módszertani fejlesztése” című projekt

Népegészségügyi alprojekt A/III. munkacsoportja.

A projekt a Széchenyi 2020 program keretében valósul meg.

Eredménytermék készítésének dátuma:
2020.03.15.

Egészségügyi Ellátórendszer
Szakmai Módszertani Fejlesztése
EFOP-1.8.0-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

FOGLALKOZÁSTERV 45 perces tanóra

Célcsoport/osztály: 4. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: Húha, itt vannak lányok/fiúk!

Órakeret/Időtartam: 45 perces tanóra

1. Feldolgozandó ismeretek: A fiúkra és a lányokra jellemző tulajdonságok ismétlő áttekintése, árnyalása, differenciálása. A másik nem tagjai eltérő tulajdonságainak elfogadása, méltánylása, értékelése. Hasonlóságok felfedezése.

2. Kulcsfogalmak: hasonlóság, különbség, előítélet, sztereotípa

3. Kapcsolódás a tantárgyak között: Testnevelés, Erkölcstan, Magyar nyelv és irodalom, Rajz és vizuális nevelés

4. Kapcsolódás a többi modul között: Lelki egészség, Mozgás és gerincvédelem

5. A foglalkozás fejlesztési eredményei:

- Képesek lesznek azonosítani az emberek között fennálló különbségeket.
- A másik nem tulajdonságaink árnyaltabb ismerete.
- A másik nem tulajdonságainak, szokásainak elfogadása.

6. Témakörhöz kapcsolódó, felhasználható források a pedagógusnak:

1. Bagdy E. (2017) Pszichofitness gyermekeknek, szülőknek és nevelőknek. Kulcslyuk Kiadó
2. Bagdy E.-Telkes J.(1988). **Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában.** Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
3. Dr. Billédi Katalin(2008) Inkluzív nevelés –Előítélet-mentes attitűd – tolerancia Kézikönyv a szociálpedagógus és szociális munkás hallgatókat képző intézmények számára Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008

Pedagógusok pszichológiai kézikönyve III. kötet Szerkesztette N. KOLLÁR KATALIN □ SZABÓ ÉVA Osiris Kiadó n Budapest n 2017. FIÚK ÉS 43. LÁNYOK AZ ISKOLÁBAN 318-338. oldal

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/tanulói tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
3 perc	<p>Az osztálytermi csoportos munka feltételeinek az előkészítése, a struktúra megteremtésének az első fázisa</p> <p>Ebben az életkorban egyszerre van jelen a lányok és fiúk elkülönülése és az érzelmi viszonyulás a másik nembeli csoporthoz. Az elkülönülés nem semleges, hanem érzelmileg telített helyzet. Jelen van az elutasítás és a vonzalom. Ez a foglalkozás segítheti a másik csoport megismerését, a közös vonások és a különbségek megfogalmazását, azok elfogadását és méltánylását, valamint a párbeszédet közöttük.</p>	<p>I. Az óra/foglalkozás előkészítése</p> <p>Óra előtti szervezés – szellőztetés, a foglalkozáshoz szükséges eszközök előkészítése A tanulók elhelyezkednek a teremben</p>	<p>Tanári/csoportvezetői tevékenység, aktivitás A téma felírása a táblára</p>	<p>A terem berendezését úgy célszerű előkészíteni, hogy a székek körben legyenek elhelyezve, és középen elegendő tér legyen a mozgásos gyakorlatokhoz.</p>
7 perc	<p>Verseny helyzetben kipróbálni önmagunkat. Konfliktushelyzet kezelése. Frustráció elviselése. Önérvényesítés kipróbálása. Figyelem, koncentráció, rövid távú memória is fejlődik általa.</p> <p>Vidám, mozgalmos játék, viszont a gyors mozgások és a székek használata miatt vigyázni kell, hogy el ne durvuljon, meg ne sérüljön valaki.</p>	<p>II. Gyümölcskosár <i>Forrás:</i> https://bocimaci.blog.hu/2017/02/02/jatekok_amihez_semmit_nem_kell Letöltés: 2020. 03. 29. Benedek (1992) alapján A csoporttagok körben ülnek, egy valaki, első alkalommal a csoportvezető pedagógus középen áll. Mindenki kap egy gyümölcsnevet. Megkérjük a gyerekeket, hogy hozzanak széket üljenek le és mindenki válasszon egy gyümölcsnevet. Aki középen áll, azt</p>	<p>A csoportvezető pedagógus elmondja az instrukciót, elindítja a játékot. A gyerekek részt vesznek a mozgásos játékban.</p>	<p>Egyel kevesebb szék, mint, ahány résztvevő van.</p>

2 perc	Lazító gyakorlat	<p>mondja: „A körte cseréljen helyett az almával.” Ekkor ennek a két embernek, gyorsan helyett kell cserélnie. A középen álló igyekszik ezt azáltal megakadályozni, hogy ő ül le az egyik székre. Akinek nem jut szék az áll most középen és ő mondja, ki kivel cseréljen. Néha azt is mondhatjuk: „Kiborult a gyümölcskosár”, akkor mindenkinek fel kell állnia és máshova leülnie, mint ahol eddig ült.</p> <p>III. Éig érek, nagyra nővök Bagdy E. (2017) Pszichofitness gyermekeknek, szülőknek és nevelőknek 46. oldal A gyerekek a székük mellett vagy előtt állnak. Két karjukat a magasba emelik, a jobb és bal karukkal egymást váltó nyújtózkodásban kezdenek, mintha el akarnák érni a mennyezetet, majd a két karjukat egyszerre leejtik a testük mellé. (3X)</p>	A csoportvezető pedagógus elmondja az instrukciót és a feladatot bemutatja	
15 perc	<p>Rendszerező képesség. Kritikai gondolkodás. Elfogadás, empátia.</p> <p>A nagycsoportos megbeszélés során fontos az elfogadó, empatikus odafigyelés, a másik véleményének az elfogadása, a kirekesztő, kritikai és lebecsülő vélemények, jelzők kerülése.</p>	<p>IV. Milyen tárgyakat használunk mi?</p> <p>Ezeket a tárgyakat a kör közepére leterített csomagolópapírra helyezik a gyerekek. A feladat az, hogy mindenki kiválaszt egy tárgyat, ami nem a sajátja, és elhelyezi a lányok vagy a fiúk tárgyai csoportban. A lányok és a fiúk tárgyai közé azokat lehet helyezni, amelyik mindkét nem tagjai tulajdona lehet.</p> <p>A csoportosítás nagycsoportos megbeszélés követi, ami a következő</p>	Az óra/foglalkozás előkészítésekor a csoportvezető pedagógus megkéri a gyerekeket, hogy olyan/kisebb tárgyakat hozzanak, melyek használat vagy birtoklása a saját nemére jellemző. A csoportvezető pedagógus elmondja az instrukciót. Figyel arra,	Otthonról hozott tárgyak. Három nagy méretű csomagolópapír.

15 perc	<p>A nemi szerepekkel kapcsolatos érzések, beállítódások, hiedelmek, sztereotípiák megfogalmazása, tisztázása. Kommunikáció a csoport különböző nemű tagjai között. Kerülendő mindenféle bántó, sértő megjegyzés. ha erre sor kerül, akkor a fegyelmezés eszköze helyett hívjuk fel a figyelmet arra, hogy itt most inkább a másik nem megismerése a lényeg, A cél egymás elfogadása és kölcsönös méltánylása.</p>	<p>kérdésekre térjen ki: Mennyire volt nehéz vagy könnyű elvégezni a csoportosítást? Miért tartozik egyik vagy másik tárgy abba a halomba, ahová került? Vannak-e olyan tárgyak, melyekről nehéz dönteni? Ennek mi az oka? Melyek a közös használati tárgyaink?</p> <p>V. Ilyenek a fiúk, ilyenek a lányok Forrás: Bagdy - Telkes (1988) 275.oldal</p> <p>A gyerekek/tanulók egyéni munkában felírják egy lapra, hogy milyenek látják lányokat, egy másikra, milyenek látják a fiúkat.</p> <p>A pedagógus összegyűjti a két nemre vonatkozó írásokat, és sorban felolvassa. Egy-egy megállapításról, tulajdonságról közös beszélgetés folyik, amibe természetesen az érintett nem képviselői is részt vesznek.</p> <p>A csoportos megbeszélés moderálásában nagyon fontos mindkét nem képviselőinek egyenlő időt, figyelmet adni, és a pozitívumokra helyezni a hangsúlyt.</p>	<p>hogy a gyerekek a mások tárgyaira vigyázza pakoljanak, rendszerezzenek. Vezeti a nagycsoportos megbeszélést.</p> <p>A gyerekek saját tárgyakat hoznak, csoportosítják azokat, részt vesznek a megbeszélésen.</p> <p>A csoportvezető pedagógus elmondja az instrukciót. Kiosztja és beszedi a lapokat. Moderálja a megbeszélést.</p> <p>A gyerekek megállapításokat gyűjtenek. A közös megbeszélés során véleményüket megfogalmazzák.</p>	papírlap, írószeköz
---------	--	---	---	---------------------

3 perc		VI. Zárás, visszajelzés Miért jó lánynak/fiúnak lenni? Mindenki fogalmazza meg magában, aki szeretné, a többiekkel is megoszthatja, elmondhatja. Ez semmiképp ne legyen kötelező.	A csoportvezető pedagógus felteszi a kérdést. Rövid gondolkodás után lehetőséget ad a válaszadásra.	
--------	--	---	---	--

10 PERCES kiemelhető blokk

Célcsoport/osztály: 4. osztály

Modul megnevezése: Társas kapcsolatok

Témakör megnevezése: Húha, itt vannak lányok/fiúk!

Órakeret/Időtartam: 10 perc

Időkeret	Elsajátítandó tudásanyag Ismeretek/tartalmak/célok	Óra/Foglalkozás menete Feldolgozás: tanítói, tanári/ tanuló tevékenységek	Alkalmazott módszerek/ szervezési módok, munkaformák	Alkalmazott szemléltető eszközök, felszerelések, oktatástechnikai eszközök
10 perc	A nemi szerepekkel kapcsolatos érzések, beállítódások, hiedelmek, sztereotípiák megfogalmazása, tisztázása. Kommunikáció a csoport különböző nemű tagjai között. Kerülendő mindenféle bántó, sértő megjegyzés. ha erre sor kerül, akkor a fegyelmezés eszköze helyett hívjuk fel a figyelmet arra, hogy itt most inkább a másik nem megismerése a lényeg, A cél egymás elfogadása és kölcsönös méltánylása.	Ilyenek a fiúk, ilyenek a lányok Forrás: Bagdy - Telkes (1988) 275.oldal A gyerekek/tanulók egyéni munkában felírják egy lapra, hogy milyennek látják lányokat, egy másikra, milyennek látják a fiúkat. A pedagógus összegyűjti a két nemre vonatkozó írásokat, és sorban felolvassa. Egy-egy megállapításról, tulajdonságról közös beszélgetés folyik, amibe természetesen az érintett nem képviselői is részt vesznek. A csoportos megbeszélés moderálásában nagyon fontos mindkét nem képviselőinek egyenlő időt, figyelmet adni, és a pozitívumokra helyezni a hangsúlyt.	A csoportvezető pedagógus elmondja az instrukciót. Kiosztja és beszedi a lapokat. Moderálja a megbeszélést. A gyerekek megállapításokat gyűjtenek. A közös megbeszélés során véleményüket megfogalmazzák.	papírlap, íróeszköz

Kiegészítő feladatok:**1. Mondatbefejezések**

A résztvevők 3-4 fős kiscsoportokban dolgoznak. A csoportok egy-egy lapot kapnak elkezdett mondatokkal. A feladat, hogy írjanak fel minél több befejezést. A munkára 5 perc áll rendelkezésre. Amikor elkészültek, a csoportok képviselői felolvassák mondatbefejezéseiket.

A befejezendő mondatok:

A lányok.....

A fiúk.....

A csoport közösen megvitatja az elhangzottakat: Mely válaszokat fogadjuk el „igaznak”? Minden esetben igazak-e ezek a mondatok? Mi a veszélye, kockázata, ha mindenkire igaznak gondoljuk ezeket a kijelentéseket? Mit tehetünk az általánosítás ellen?

Forrás: Dr. Billédi Katalin Inkluzív nevelés –Előítélet-mentes attitűd – tolerancia Kézikönyv a szociálpedagógus és szociális munkás hallgatókat képző intézmények számára Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhasznú Társaság Budapest, 2008

2. Olvasd el a következő irodalmi szövegeket, és készíts illusztrációt az általad kiválasztott vershez!**Janikovszky Éva: Örülj, hogy lány!**

„Én igazán első perctől fogva örültem a lányomnak,
és annak is örültem, hogy az apja örül a lányának,
de akkor még nem gondoltam arra,
hogy egy lány sokkal jobb, mint egy fiú.
Aztán meggyőztek róla.
Örülj, hogy lány! - mondta az apám,
egy lánynak mindig könnyebb az élete!
És ő csak tudja, hiszen fiúnak született.

Örülj, hogy lány!
mondta a nővérke is,
mikor haza készültünk,
és kezembe nyomta
a kislányomat.
Nézze csak meg,
már most is kész kis hölgy!

És valóban, ahogy megnéztem a lányomat,
és aztán a többi kisbabát,
rajta kívül egy sem látszott kész kis hölgynek,
de még kész kis úrnak sem.

Egy lány az szép, kedves, melegszívű és anyás.
Tinka néni még azt is hozzátette,
hogy egy lány ügyes kezű, szorgalmas,
és mindenben segít az anyjának.
S azt hiszem, ez mind így igaz.
Mert ahogy elnézem a lányomat,
már most is szép és kedves.”

Janikovszky Éva: **Örülj, hogy lány!** Minerva, Budapest.1983

Janikovszky Éva: Örülj, hogy fiú!

„Sose mondta, hogy ő fiút szeretne, de valószínűleg így van, mert egyre csak azt kiabálta, hogy fiam született, fiam született, fiam született, amíg fel nem világosítottam, hogy nekem is.

Én igazán az első perctől fogva örültem a fiamnak, és annak is örültem, hogy az apja annyira örül a fiának, pedig akkor még nem is gondoltam arra, hogy egy fiú az sokkal jobb, mint egy lány.

Aztán meggyőztek róla.

Örülj, hogy fiú! mondta az anyám, egy fiúnak mindig könnyebb az élete !

És ő csak tudja, hiszen lánynak született.

Örülj, hogy fiú! mondta az apám, egy lánnyal mindig sokkal több baj van !

És ő csak tudja, hiszen neki is lánya van.

Örülj, hogy fiú! mondta a bátyám, így nem fog annyit bóggni, mint te, kiskorodban!

És neki is igaza van, mert én tényleg sokat bógtem, amikor ő húzta a hajamat.

Örüljön, hogy fiú, mondta a nővérke is, amikor haza készültünk, és a kezembe nyomta a kisfiamat. Igaz, hogy ő nem mondott többet, szaladt vissza a többi mert kisbabához, aki mind bógött valamiért, de biztosan neki is megvolt az oka, hogy ezt mondta.

Amikor már otthon voltunk, és megjelentek a rokonok, a szomszédok és a barátaink gyereknezőbe, ők világosan meg is mondták, hogy miért jobb egy kisfiú; mint egy kislány.”

Janikovszky Éva: **Örülj, hogy fiú!** Minerva, Budapest.1983

Weöres Sándor: Fiúk, lányok

Repülőt gyárt Jani, Feri,

Köszörül, kitalál.

Kicsi Kati nézegeti,

Ide áll, oda áll.

Sátrat épít Jani, Feri,

Kalapál, kiabál.

Kicsi Kata nézegeti,

Ide áll, oda áll.

Varrogat a Teri, Bözsi,

Jár a tű, a fonál.

Kicsi Laci nézegeti,

Ide áll, oda áll.

Főzőget a Teri, Bözsi,

Van ebéd, tele tál.

Kicsi Laci beleszabol,

Ide áll, oda áll.

<https://meseld.hu/magyar-koltok-versei/weores-sandor/56-weores-sandor-fiuk-lanyok> Letöltés: 2020. 03. 29.

<https://www.youtube.com/watch?v=GFI3Rc7Ns3o> Letöltés: 2020. 03. 29.